

ANALIZA ANKETNEGA VPRAŠALNIKA ZA DIJAKE 2024

Pripravila: Erika Semen

Sektor za raziskave in razvoj, Državni izpitni center

UVOD	2
1. del: Primerjava vzorca s populacijo	2
1 Vrsta šole	3
2 Spol dijakov	3
3 Tuji jeziki in izbirni predmeti	4
4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature ...	6
2. del: Mnenja dijakov o splošni maturi	8
5 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi	8
6 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi	10
7 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita	11
8 Izvedba splošne mature	17
9 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi	18
10 Instrukcije	23
SKLEP	25

UVOD

Anketni vprašalnik za dijake so izpolnjevali dijaki tistih izobraževalnih ustanov, ki so v spomladanskem izpitnem roku 2024 izvajale splošno maturo. Z vprašalnikom smo poizvedovali po mnenju dijakov o splošni maturi: o zahtevnosti posameznih delov izpitov pri maturitetnih predmetih, o izbirnih nalogah pri pisnem delu izpita, o težavah in nejasnostih pri izvedbi splošne mature, o dejavnikih, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Dijaki so lahko zapisali tudi svoje predloge za izboljšavo splošne mature, ki bodo v pomoč pri njeni pripravi v prihodnje.

Vprašalnik smo v elektronski obliki na dan podelitve maturitetnih spričeval, 11. julija 2024, objavili na spletni strani Rica; dijaki so ga izpolnjevali prostovoljno. Anketiranje smo končali 26. julija 2024.

Analiza vprašalnika za dijake je razdeljena na dva dela; v **prvem delu** ugotavljamo primerljivost vzorca anketiranih dijakov s populacijo dijakov, ki se je na spomladanskem izpitnem roku v celoti udeležila splošne mature. V **drugem delu** so predstavljena mnenja dijakov o splošni maturi. Analiza vprašalnika za dijake je prikazana po vrstnem redu vprašanj iz vprašalnika. Številki poglavja, ki označuje sklop iz vprašalnika, sledijo vprašanja ali trditve, analize pa so prikazane v tabelarični ali grafični obliki.

Primerjava vzorca s populacijo

Anketa za dijake, ki se udeležujejo splošne mature v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že devetnajsto leto. Vprašalnik za dijake je v letu 2024 izpolnilo 1082 dijakov, to je 18,5 % tistih, ki so v celoti opravljali splošno maturo 2024 v spomladanskem izpitnem roku (5840 dijakov). Leta 2023 je anketo izpolnilo 21,5 % dijakov, leta 2022 15,7 %, leta 2021 10,3 %, leta 2020 16,4 %, leta 2019 13,6 %, leta 2018 13,1 %, leta 2017 13,4 %, leta 2016 10,1 % in leta 2015 11,0 %. Ugotavljamo, da je letos delež v anketi sodelujočih dijakov drugi najvišji v zadnjih desetih letih. Še vedno pa je vzorec anketiranih dijakov majhen, zato so lahko sklepanja na osnovi tako majhnega števila pristranska, če vzorec ni primerljiv s populacijo. Zato najprej pogledimo, ali so dijaki, ki so izpolnili anketo (tj. vzorec), primerljivi s populacijo dijakov.

Podobnost vzorca s populacijo ugotavljamo po štirih parametrih:

- a) vrsta šole (gimnazija, strokovna gimnazija),
- b) spol,
- c) opravljeni izpiti iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov 1 in 2,
- d) povprečne ocene pri predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2024 in v 4. letniku ter raven opravljanja splošne mature.

Zanima nas torej, ali so v vzorcu in populaciji:

- a) primerljivi deleži dijakov z gimnazij in strokovnih gimnazij,
- b) primerljivi deleži fantov in deklet,
- c) primerljivi deleži opravljenih izpitov iz posameznih tujih jezikov in izbirnih predmetov,
- d) primerljive povprečne ocene po predmetih na spomladanskem izpitnem roku splošne mature 2024 in v 4. letniku,
- e) primerljiv delež dijakov na osnovni ravni (OR) in višji ravni (VR) opravljanja splošne mature.

1 Vrsta šole

V vzorcu je glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in manjši delež dijakov s strokovnih gimnazij, nekaj pa je tudi takih, ki gimnazije niso obiskovali (**preglednica 1**).

Preglednica 1: Vrsta šole

Izobraževalni program	Anketa 2024		Splošna matura 2024	
Gimnazija	952	(88,0 %) ↑	4766	(81,6 %)
Strokovna gimnazija	116	(10,8 %) ↓	1074	(18,4 %)
Nisem obiskoval gimnazije	14	(1,3 %)		
Skupaj	1082		5840	

2 Spol dijakov

V vzorcu je glede na populacijo večji delež deklet in manjši delež fantov (**preglednica 2**).

Preglednica 2: Spol dijakov

Spol	Anketa 2024		Splošna matura 2024	
Fantje	307	(28,4 %) ↓	2224	(36,8 %)
Dekleta	775	(71,6 %) ↑	3616	(63,2 %)
Skupaj	1082		5840	

3 Tuji jeziki in izbirni predmeti

Primerljivost vzorca dijakov, ki so odgovorili na anketo, s populacijo dijakov na spomladanski maturi ugotavljamo tudi po deležu dijakov pri tujih jezikih ter pri izbirnih predmetih 1 in 2 (preglednici 3.1 in 3.2).

Preglednica 3.1: Tuji jeziki

Tuji jeziki	Anketa 2024		Splošna matura 2024	
22 Italijanščina	6	(0,6 %)	29	(0,5 %)
24 Angleščina	1046	(96,7 %)	5651	(96,8 %)
25 Nemščina	24	(2,2 %)	117	(2,0 %)
26 Francoščina	1	(0,1 %)	5	(0,1 %)
28 Španščina	3	(0,3 %)	18	(0,3 %)
29 Ruščina	2	(0,2 %)	20	(0,3 %)
Skupaj	1082		5840	

Tuji jeziki

Vzorec je primerljiv s populacijo, saj je odstopanje pri vseh tujih jezikih manjše od 0,5 odstotne točke.

Preglednica 3.2: Izbirni predmeti

Izbirni predmeti 1 in 2	Anketa 2024		Splošna matura 2024	
19 Slov. v Prekmurju	0	(0,0 %)	0	(0,0 %)
20 Slov. v Slovenski Istri	0	(0,0 %)	4	(0,1 %)
22 Italijanščina	10	(0,9 %)	58	(1,0 %)
23 Madžarščina kot drugi jezik	0	(0,0 %)	2	(0,0 %)
24 Angleščina	8	(0,7 %)	16	(0,3 %)
25 Nemščina	71	(6,6 %) ↑	328	(5,6 %)
26 Francoščina	19	(1,8 %) ↑	74	(1,3 %)
27 Latinščina	12	(1,1 %)	50	(0,9 %)
28 Španščina	48	(4,4 %) ↑	212	(3,6 %)
29 Ruščina	8	(0,7 %)	43	(0,7 %)
30 Grščina	2	(0,2 %)	3	(0,1 %)
41 Fizika	213	(19,7 %)	1146	(19,6 %)
42 Biologija	218	(20,1 %) ↑	964	(16,5 %)
43 Kemija	360	(33,3 %) ↑	1507	(25,8 %)
44 Biotehnologija	14	(1,3 %) ↓	103	(1,8 %)
45 Informatika	44	(4,1 %)	239	(4,1 %)
50 Geografija	268	(24,8 %) ↓	1684	(28,8 %)
51 Zgodovina	148	(13,7 %) ↓	1002	(17,2 %)
52 Sociologija	177	(16,4 %) ↓	1002	(17,2 %)
53 Filozofija	33	(3,0 %)	156	(2,7 %)
54 Psihologija	327	(30,2 %) ↓	1911	(32,7 %)
55 Likovna teorija	14	(1,3 %)	87	(1,5 %)
56 Umetnostna zgodovina	50	(4,6 %) ↓	349	(6,0 %)
57 Glasba	26	(2,4 %) ↑	100	(1,7 %)
63 Sodobni ples	5	(0,5 %)	24	(0,4 %)
64 Gledališče in film	19	(1,8 %)	110	(1,9 %)
70 Ekonomija	40	(3,7 %) ↓	298	(5,1 %)
74 Mehanika	9	(0,8 %) ↓	77	(1,3 %)
77 Elektrotehnika	6	(0,6 %)	54	(0,9 %)
78 Računalništvo	13	(1,2 %)	77	(1,3 %)
80 Materiali	0	(0,0 %)	0	(0,0 %)
Skupaj	1082		5840	

Izbirna premeta 1 in 2

V vzorcu je glede na populacijo nekoliko manjši delež dijakov pri biotehnologiji, mehaniki in družboslovno-humanističnih predmetih (geografija, zgodovina, sociologija, psihologija, umetnostna zgodovina in ekonomija) ter nekoliko večji delež pri nekaterih tujih jezikih (nemščina, francoščina, španščina), glasbi ter dveh naravoslovnih predmetih (biologija, kemija). Pri drugih izbirnih predmetih so deleži dijakov v vzorcu primerljivi s populacijo (odstopanje je manjše od 0,5 odstotne točke).

4 Ocena v 4. letniku, ocena na splošni maturi in raven opravljanja splošne mature

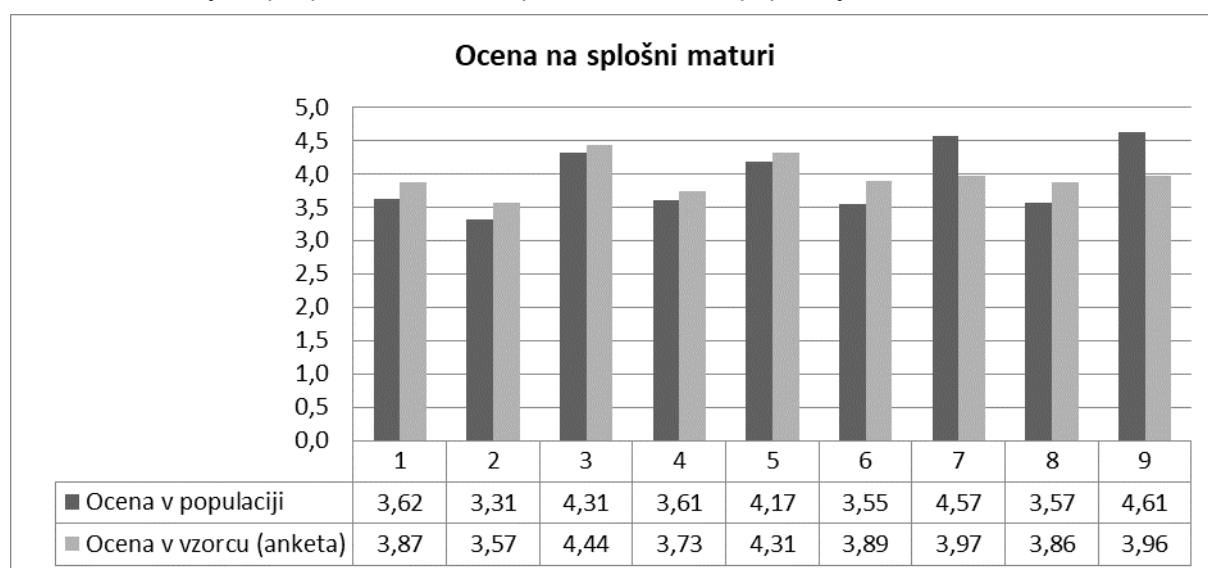
Anketni vprašalnik je po deležu izpolnilo več tistih dijakov, ki so opravljali splošno maturo na višji ravni (VR), in manj tistih, ki so opravljali splošno maturo na osnovni ravni (OR) (preglednica 4.1).

Preglednica 4.1: Število in delež anketiranih dijakov in udeleženi dijakov na spomladanski splošni maturi glede na raven opravljanja splošne mature

Matematika	Anketa 2024			Splošna matura 2024	
Osnovna raven	788	(72,8 %)	↓	4793	(82,1 %)
Višja raven	294	(27,2 %)	↑	1047	(17,9 %)
Tuji jezik	Anketa 2024			Splošna matura 2024	
Osnovna raven	628	(58,0 %)	↓	3941	(67,5 %)
Višja raven	454	(42,0 %)	↑	1899	(32,5 %)
Izbirni predmet 1	Anketa 2024			Splošna matura 2024	
Osnovna raven	1048	(96,9 %)	↓	5759	(98,6 %)
Višja raven	34	(3,1 %)	↑	81	(1,4 %)
Izbirni predmet 2	Anketa 2024			Splošna matura 2024	
Osnovna raven	1056	(97,6 %)	↓	5796	(99,2 %)
Višja raven	26	(2,4 %)	↑	44	(0,8 %)

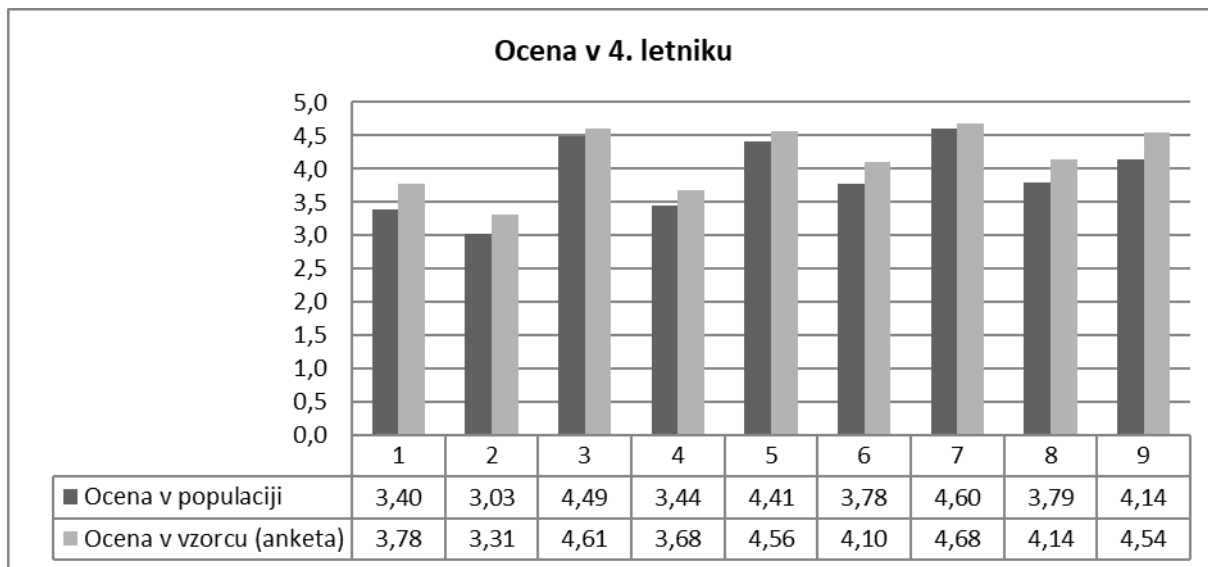
Vzorec dijakov, ki so izpolnili anketni vprašalnik, ima na splošni maturi povprečne ocene višje od populacije, ki se je udeležila spomladanske splošne mature (slika 4.2). Izjemi sta povprečni oceni za izbirna predmeta 1 in 2 na višji ravni, ki sta za populacijo višji kot za anketirani vzorec.

Slika 4.2: Primerjava povprečnih ocen na splošni maturi med populacijo in anketiranim vzorcem

Tudi povprečne ocene v 4. letniku so v vzorcu višje od povprečnih ocen populacije (slika 4.3).

Slika 4.3: Primerjava povprečnih ocen v 4. letniku med populacijo in anketiranim vzorcem

Legenda

- 1: Materinščina
- 2: Matematika OR
- 3: Matematika VR
- 4: Tuji jezik OR
- 5: Tuji jezik VR
- 6: Izbirni predmet 1 OR
- 7: Izbirni predmet 1 VR
- 8: Izbirni predmet 2 OR
- 9: Izbirni predmet 2 VR

Mnenja dijakov o splošni maturi

Mnenja dijakov o splošni maturi so zbrana v šestih vsebinskih sklopih:

- zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi (pisni, ustni in praktični del);
- zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi (ustni in praktični del);
- izbirne naloge pri pisnem delu izpita;
- izvedba splošne mature (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita);
- dejavniki, ki vplivajo na odločitev za izbirne predmete pri splošni maturi;
- inštrukcije kot priprava na splošno maturo.

5 Zahtevnost posameznih delov izpitov pri splošni maturi

Kako ocenjuješ zahtevnost posameznih delov izpita pri maturitetnih predmetih (pisni, ustni, praktični del)?

- *Tega dela izpita ni.*
- *Nezahtevno.*
- *Primerno.*
- *Prezahtevno.*

Maturitetni predmeti

- 5.1 *Materinščina*
- 5.2 *Matematika*
- 5.3 *Tuji jezik*
- 5.4 *Izbirni predmet 1*
- 5.5 *Izbirni predmet 2*

Z vprašanjem ***Kako ocenjuješ zahtevnost posameznih maturitetnih predmetov?*** smo želeli izvedeti, kako dijaki ocenjujejo posamezne dele maturitetnih izpitov: pisni, ustni in praktični del (laboratorijske vaje ali seminarska naloga). Zahtevnost izpitov so dijaki ocenjevali na štiristopenjski lestvici (*Tega dela izpita ni*, *Nezahtevno*, *Primerno* in *Prezahtevno*).

Iz analize smo izločili odgovor *Tega dela izpita ni*. Za pisni in za ustni del je prikazana analiza pri vseh predmetih, za praktični del pa samo za izbirna predmeta 1 in 2. Analizo odgovorov dijakov, ki so opravljali izpit na OR oziroma VR, prikazujemo ločeno.

Ugotovitve o zahtevnosti pisnega dela veljajo za vse maturitetne predmete

(preglednica 5.1):

1. Največ dijakov (več kot 50 % pri vseh predmetih) je zahtevnost pisnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno*.
2. Odgovor *Prezahtevno* je drugi najpogostejši odgovor.
3. Odgovor *Nezahtevno* je izbralo najmanj dijakov.

Preglednica 5.1: Materinščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – **pisni del**

Pisni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	20	1,8 %	670	61,9 %	392	36,2 %
Matematika – OR	73	9,3 %	469	59,6 %	245	31,1 %
Matematika – VR	34	11,6 %	179	60,9 %	81	27,6 %
Tuji jezik – OR	55	8,8 %	405	64,5 %	168	26,8 %
Tuji jezik – VR	25	5,5 %	237	52,2 %	192	42,3 %
Izbirni predmet 1 – OR	51	4,9 %	603	57,5 %	394	37,6 %
Izbirni predmet 1 – VR	0	0,0 %	23	67,6 %	11	32,4 %
Izbirni predmet 2 – OR	60	5,7 %	658	62,4 %	337	31,9 %
Izbirni predmet 2 – VR	1	3,8 %	17	65,4 %	8	30,8 %

Ugotovitve o zahtevnosti ustnega dela veljajo za vse maturitetne predmete

(preglednica 5.2):

1. Največ dijakov (več kot 60 % pri vseh predmetih) je zahtevnost ustnega dela ocenilo z odgovorom *Primerno*.
2. Druga najpogostejša izbira je pri večini predmetov *Prezahtevno*, razen pri tujih jezikih na OR in VR ter pri izbirnem predmetu 1 na VR, kjer je druga najpogostejša izbira *Nezahtevno*.

Preglednica 5.2: Materinščina, matematika (OR, VR), tuji jezik (OR, VR), izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – **ustni del**

Ustni del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	108	10,0 %	693	64,2 %	279	25,8 %
Matematika – OR	89	11,3 %	554	70,3 %	145	18,4 %
Matematika – VR	25	8,5 %	215	73,4 %	53	18,1 %
Tuji jezik – OR	114	18,2 %	462	73,7 %	51	8,1 %
Tuji jezik – VR	119	26,2 %	319	70,3 %	16	3,5 %
Izbirni predmet 1 – OR	29	12,7 %	162	70,7 %	38	16,6 %
Izbirni predmet 1 – VR	2	8,7 %	20	87,0 %	1	4,3 %
Izbirni predmet 2 – OR	27	12,5 %	158	73,1 %	31	14,4 %
Izbirni predmet 2 – VR	1	6,3 %	12	75,0 %	3	18,8 %

Zelo malo je dijakov, ki so opravljali i) praktični del izpita in ii) izbirni predmet 1 ali 2 na VR in iii) ki so tudi izpolnili anketni vprašalnik (**preglednica 5.3**, obarvano s temno sivo), zato zanje ugotovitev posebej ne navajamo. Iz odgovorov dijakov, ki so opravljali splošno maturo iz izbirnih predmetov na OR, ugotavljamo za praktični del podobno kakor za ustni del. Največ dijakov ocenjuje zahtevnost praktičnega dela z odgovorom *Primerno*, druga najpogostejša izbira pa je *Prezahtevno*, pri čemer je ta za izbirni predmet 1 skoraj enako pogosta kot izbira *Nezahtevno*.

Preglednica 5.3: Izbirni predmet 1 (OR, VR) in izbirni predmet 2 (OR, VR) – praktični del

Praktični del	1 – Nezahtevno		2 – Primerno		3 – Prezahtevno	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Izbirni predmet 1 – OR	113	11,9 %	715	75,6 %	118	12,5 %
Izbirni predmet 1 – VR	1	6,3 %	9	56,3 %	6	37,5 %
Izbirni predmet 2 – OR	105	10,9 %	727	75,8 %	127	13,2 %
Izbirni predmet 2 – VR	0	0,0 %	12	85,7 %	2	14,3 %

6 Zahtevnost notranjega dela izpita pri splošni maturi

Oceni maturitetne predmete po zahtevnosti NOTRANJEGA dela izpita (ustni, praktični) z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven).

Maturitetni predmeti

- 6.1 *Materinščina*
- 6.2 *Matematika*
- 6.3 *Tuji jezik*
- 6.4 *Izbirni predmet 1*
- 6.5 *Izbirni predmet 2*

Povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost notranjega dela izpita pri posameznih maturitetnih predmetih prikazuje **preglednica 6**. Dijakom se zdi, tako kakor v preteklih letih, najzahtevnejši notranji del izpita pri materinščini (povprečje 3,49), najmanj zahteven pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,48).

Preglednica 6: Zahtevnost notranjega dela izpita (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Materinščina	3,49	1,01
Matematika – OR	3,28	0,99
Matematika – VR	3,34	1,03
Tuji jezik – OR	2,78	1,12
Tuji jezik – VR	2,48	1,10
Izbirni predmet 1 – OR	3,06	1,09
Izbirni predmet 1 – VR	3,12	1,04
Izbirni predmet 2 – OR	3,07	1,03
Izbirni predmet 2 – VR	3,31	1,05

7 Izbirne naloge pri pisnem delu izpita

7.1 **Kakšna je bila tvoja strategija za izbiro nalog pri posameznem maturitetnem predmetu?**

- Trditev 1:
Maturitetnega predmeta nisem opravljal.
- Trditev 2:
Prebral sem naloge in se vnaprej odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.
- Trditev 3:
Reševal sem vse naloge in se na koncu odločil, katere naloge naj mi ocenjevalec oceni.
- Trditev 4:
Odločil sem se že prej, pred opravljanjem maturitetnega izpita.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo nekatere. Strategija reševanja pri maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami je prikazana v **preglednici 7.1**.

V analizo odgovorov pri strategiji za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu ni bila vključena **trditev 1** (*Maturitetnega predmeta nisem opravljal.*). Pogostost odgovorov je izražena v deležih glede na skupno število odgovorov na trditve 2, 3 in 4.

Za **trditev 2** so se dijaki najpogosteje odločali pri izpitnih polah za fiziko, biologijo, sociologijo, psihologijo, pri drugi izpitni poli za filozofijo in eseju pri slovenščini, kjer so pogosto izbrali tudi trditev 4. Trditvi 2 in 3 je izbralo približno enako število dijakov pri izpitnih polah za umetnostno zgodovino. **Trditev 3** so najpogosteje izbrali pri drugi izpitni poli za elektrotehniko, **trditev 4** pa pri prvi izpitni poli za filozofijo.

Preglednica 7.1: Strategija za izbiro nalog pri maturitetnem predmetu

	Trditev 1	Trditev 2		Trditev 3		Trditev 4		Skupaj
	Število	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	Število
Slovenščina	7	540	50,2 %	45	4,2 %	490	45,6 %	1075
Fizika, 2. IP	0	124	58,2 %	28	13,1 %	61	28,6 %	213
Biologija, 2. IP	1	101	46,5 %	95	43,8 %	21	9,7 %	217
Elektrotehnika, 2. IP	0	2	33,3 %	3	50,0 %	1	16,7 %	6
Sociologija, 1. IP	2	105	60,0 %	63	36,0 %	7	4,0 %	175
Sociologija, 2. IP	1	161	91,5 %	9	5,1 %	6	3,4 %	176
Filozofija, 1. IP	0	10	30,3 %	2	6,1 %	21	63,6 %	33
Filozofija, 2. IP	1	16	50,0 %	3	9,4 %	13	40,6 %	32
Psihologija, 1. IP	2	286	88,0 %	36	11,1 %	3	0,9 %	325
Psihologija, 2. IP	4	289	89,5 %	31	9,6 %	3	0,9 %	323
Umet. zgod., 1. IP	1	24	49,0 %	25	51,0 %	0	0,0 %	49
Umet. zgod., 2. IP	0	25	50,0 %	25	50,0 %	0	0,0 %	50

7.2 Ali ti je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri posameznem maturitetnem predmetu?

Označi enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Največ dijakom je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje druge izpitne pole pri fiziki, biologiji, elektrotehniki, obeh izpitnih polah za umetnostno zgodovino, eseju za slovenščino in pri prvi izpitni poli za psihologijo (nad 15 % pri posameznem predmetu). Pri drugih predmetih je delež dijakov, ki jim je zmanjkovalo časa, manjši od 15 % (**preglednica 7.2**).

Preglednica 7.2: Ali ti je zaradi izbiranja nalog zmanjkalo časa za reševanje izpitne pole pri posameznem maturitetnem predmetu?

	Odgovor DA		Skupaj
	Število	Delež	Število
Slovenščina	201	18,7 %	1075
Fizika, 2. IP	73	34,3 %	213
Biologija, 2. IP	74	34,1 %	217
Elektrotehnika, 2. IP	2	33,3 %	6
Sociologija, 1. IP	6	3,4 %	175
Sociologija, 2. IP	16	9,1 %	176
Filozofija, 1. IP	2	6,1 %	33
Filozofija, 2. IP	1	3,1 %	32
Psihologija, 1. IP	58	17,8 %	325
Psihologija, 2. IP	46	14,2 %	323
Umet. zgod., 1. IP	10	20,4 %	49
Umet. zgod., 2. IP	8	16,0 %	50

7.3 Kako težka je bila zate izbira nalog pri posameznem maturitetnem predmetu z izbirnimi nalogami?

Zahtevnost izbire oceni na lestvici od 1 do 5, pri čemer 1 pomeni povsem brez težav, 5 pa zelo težka odločitev.

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Preglednica 7.3 prikazuje povprečno oceno in standardni odklon za zahtevnost izbire nalog pri posameznem maturitetnem predmetu. Ocena 1 pomeni izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Zahtevnost izbire za dijake se po predmetih precej razlikuje; najzahtevnejša odločitev se kaže pri drugih izpitnih polah za biologijo (3,35) in fiziko (3,03), najmanj težavna pa pri prvi izpitni poli za filozofijo (1,36).

Preglednica 7.3: Težavnost izbire nalog (povprečna ocena in standardni odklon)

	Povprečna ocena	Standardni odklon
Slovenščina	1,76	1,04
Fizika, 2. IP	3,03	1,21
Biologija, 2. IP	3,35	1,20
Elektrotehnika, 2. IP	2,50	1,38
Sociologija, 1. IP	2,46	1,29
Sociologija, 2. IP	2,54	1,19
Filozofija, 1. IP	1,36	0,82
Filozofija, 2. IP	2,22	1,31
Psihologija, 1. IP	2,86	1,19
Psihologija, 2. IP	2,81	1,24
Umet. zgod., 1. IP	2,70	1,18
Umet. zgod., 2. IP	2,92	1,25

7.4 Zaradi česa si se odločil za posamezne izbirne naloge?

Označi enega ali več ponujenih odgovorov.

- Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.
- Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki smo jih pri pouku najboljše predelali.
- Izbral sem naloge z vsebinami, ki so najbolj povezane z mojim bodočim študijem.
- Izbral sem naloge, ki naj bi jih najboljše rešil.
- Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.
- Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).
- Drugo.

Dijaki so, podobno kot v prejšnjih letih, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najboljše rešili (81,8 %), naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (75,0 %), pogosto pa tudi tiste, ki so se jim zdele najlažje (63,8 %). Razloge, ki niso bili ponujeni v izbiro, je zapisalo 32 dijakov (3,0 %). Ti so na kratko opisani pod **preglednico 7.4**.

Preglednica 7.4: Razlogi za izbiro posameznih izbirnih nalog

RAZLOGI	Število	Delež
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki sem se jih največ učil.	812	75,0 %
Izbral sem naloge, ki so bile povezane z vsebinami, ki smo jih pri pouku najboljše predelali.	446	41,2 %
Izbral sem naloge z vsebinami, ki so najbolj povezane z mojim bodočim študijem.	72	6,7 %
Izbral sem naloge, ki naj bi jih najboljše rešil.	885	81,8 %
Izbral sem naloge, ki so se mi zdele najlažje.	690	63,8 %
Naloge sem izbral brez posebnega razmišljanja (po trenutnem navdihu).	48	4,4 %
Drugo (zapiši).	32	3,0 %

Nekateri dijaki z izbiro *Drugo* so s svojimi besedami zapisali, da so izbrali naloge, ki naj bi jih najboljše rešili, npr. *Izbral sem naloge, pri katerih sem znal odgovoriti na največ vprašanj / naloge, za katere sem menil, da jih znam rešiti v večini (95 % nalog mi ni predstavljalo težav) / naloge, ki sem jih od ponujenih znal najboljše*. Posamični zapisi so bili, da so bile izbrane tiste naloge, ki so bile za dijaka zanimive in všečne; naloge, ki so dijaka pritegnile; zabavne oz. malce težje naloge, ki so dijaku predstavljale izziv; naloge, ki so dijaku odprle največ možnosti, da pokaže svoje znanje; naloge s temami, ki jih bo lahko dijak tudi kasneje v življenju praktično uporabil; naloge z vsebinami, ki so jih v šoli obravnavali nazadnje; naloge, ki niso bile sestavljene neumno.

7.5 Ali bi izbral iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljal maturitetni izpit?
Označi enega od ponujenih odgovorov (DA ali NE).

Maturitetni predmet z izbirnimi nalogami

- Slovenščina (esej)
- Fizika (2. izpitna pola)
- Biologija (2. izpitna pola)
- Elektrotehnika (2. izpitna pola)
- Sociologija (1. izpitna pola)
- Sociologija (2. izpitna pola)
- Filozofija (1. izpitna pola)
- Filozofija (2. izpitna pola)
- Psihologija (1. izpitna pola)
- Psihologija (2. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (1. izpitna pola)
- Umetnostna zgodovina (2. izpitna pola)

Če si označil NE, pojasni svoj odgovor.

Večina dijakov bi izbrala iste izbirne naloge pri vseh maturitetnih predmetih z izbirnimi nalogami, če bi ponovno opravljali maturitetni izpit (nad 80 % pri vseh predmetih).

Preglednica 7.5: Ali bi izbral iste izbirne naloge, če bi ponovno opravljal maturitetni izpit?

	Odgovor DA		Odgovor NE		Brez odgovora		Skupaj
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež	
Slovenščina	1054	97,4 %	19	1,8 %	9	0,8 %	1082
Fizika, 2. IP	178	83,6 %	33	15,5 %	2	0,9 %	213
Biologija, 2. IP	187	85,8 %	30	13,8 %	1	0,5 %	218
Elektrotehnika, 2. IP	6	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	6
Sociologija, 1. IP	167	94,4 %	7	4,0 %	3	1,7 %	177
Sociologija, 2. IP	162	91,5 %	13	7,3 %	2	1,1 %	177
Filozofija, 1. IP	33	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	33
Filozofija, 2. IP	30	90,9 %	1	3,0 %	2	6,1 %	33
Psihologija, 1. IP	308	94,2 %	17	5,2 %	2	0,6 %	327
Psihologija, 2. IP	303	92,7 %	17	5,2 %	7	2,1 %	327
Umet. zgod., 1. IP	46	92,0 %	3	6,0 %	1	2,0 %	50
Umet. zgod., 2. IP	49	98,0 %	1	2,0 %	0	0,0 %	50

8 Izvedba splošne mature

Kako ocenjuješ izvedbo splošne mature pri posameznih maturitetnih predmetih (čas pisanja, prostor, odnos nadzornih učiteljev, navodila za potek izpita)?

Maturitetni predmeti

- 8.1 *Materinščina*
- 8.2 *Matematika*
- 8.3 *Tuji jezik*
- 8.4 *Izbirni predmet 1*
- 8.5 *Izbirni predmet 2*

Mnenja dijakov o izvedbi splošne mature so večinoma pozitivna.

Čas pisanja pri posameznih predmetih je okoli 60 % dijakov ocenilo kot ravno prav dolg (**preglednica 8.1**), razen za materinščino, kjer je približno polovica dijakov čas pisanja ocenila kot ravno prav dolg, druga polovica pa kot prekratek. Večina jih je odgovorila, da je prostor ustrezen (nad 89 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.2**), odnos nadzornih učiteljev pa korekten ali zelo korekten (skupno nad 95 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.3**). Skoraj vsem so bila tudi razumljiva navodila za potek izpita (nad 89 % pri vseh predmetih; **preglednica 8.4**).

Preglednica 8.1: Čas pisanja

	Predolg		Prekratek		Ravno prav dolg	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	32	3,0 %	519	48,0 %	531	49,1 %
Matematika	121	11,2 %	249	23,0 %	712	65,8 %
Tuji jezik	94	8,7 %	378	34,9 %	610	56,4 %
Izbirni predmet 1	168	15,5 %	229	21,2 %	685	63,3 %
Izbirni predmet 2	166	15,3 %	198	18,3 %	718	66,4 %

Preglednica 8.2: Primernost prostora

	Ustrezen		Neustrezen	
	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	1015	93,8 %	67	6,2 %
Matematika	1014	93,7 %	68	6,3 %
Tuji jezik	971	89,7 %	111	10,3 %
Izbirni predmet 1	1014	93,7 %	68	6,3 %
Izbirni predmet 2	1011	93,4 %	71	6,6 %

Preglednica 8.3: Odnos nadzornih učiteljev

	Korekten		Nekorekten		Zelo korekten	
	Število	Delež	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	546	50,5 %	27	2,5 %	509	47,0 %
Matematika	556	51,4 %	24	2,2 %	502	46,4 %
Tuji jezik	535	49,4 %	45	4,2 %	502	46,4 %
Izbirni predmet 1	539	49,8 %	32	3,0 %	511	47,2 %
Izbirni predmet 2	555	51,3 %	38	3,5 %	489	45,2 %

Preglednica 8.4: Navodila za potek izpita

	Razumljiva		Nerazumljiva	
	Število	Delež	Število	Delež
Materinščina	1003	92,7 %	79	7,3 %
Matematika	1035	95,7 %	47	4,3 %
Tuji jezik	1032	95,4 %	50	4,6 %
Izbirni predmet 1	967	89,4 %	115	10,6 %
Izbirni predmet 2	998	92,2 %	84	7,8 %

9 Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi

9.1 Izbirni predmet 1

Katera dva dejavnika sta najbolj vplivala na tvojo odločitev za 1. izbirni predmet na splošni maturi?

- Prvi dejavnik
- Drugi dejavnik

9.2 Izbirni predmet 2

Katera dva dejavnika sta najbolj vplivala na tvojo odločitev za 2. izbirni predmet na splošni maturi?

- Prvi dejavnik
- Drugi dejavnik

9.3 Kateri drugi dejavniki so še vplivali na tvojo odločitev za izbirne predmete?

Na odločitev za izbirne predmete na maturi vplivajo različni dejavniki. Nekatere smo dijakom ponudili v izbor: *dobra ocena, nadaljnji študij, nezahtevnost predmeta, predhodna priporočila, profesor, splošna razgledanost in zanimanje za predmet.*

Dijaki so lahko izmed navedenih dejavnikov izbrali po dva za izbirni predmet 1 in po dva za izbirni predmet 2, imeli pa so tudi možnost, da dejavnike, ki so vplivali na odločitev za izbirne predmete, zapišejo sami. V **preglednici 9**, kjer sta izbirna predmeta 1 in 2 združena, sta za vsak izbirni predmet prikazana število in delež dejavnikov, ki so vplivali na odločitve dijakov za izbirne predmete.

Ugotovimo lahko, da je največ dijakov, ki so izpolnili anketni vprašalnik, najpogosteje izbralo dejavnik *zanimanje za predmet* (30,0 %), sledijo *nadaljnji študij* (19,7 %), *dobra ocena* (13,1 %), *splošna razgledanost* (12,0 %), *profesor* (10,1 %), *nezahtevnost predmeta* (9,1 %) in *predhodna priporočila* (6,0 %). Pogostejše izbire pri posameznih predmetih (nad 20,0 %) so v **preglednici 9** označene s sivo.

V vprašalnik so lahko dijaki zapisali tudi svoje dejavnike, ki so vplivali na njihovo odločitev za izbirne predmete. Razloge je zapisalo 235 dijakov od 1082 oziroma 21,7 % vseh, ki so izpolnjevali anketo. Večinoma so navajali razloge, ki so jim bili pri izpolnjevanju že ponujeni, poleg teh pa še: *pozitiven odnos do predmeta; zadovoljstvo in dobre izkušnje s predmetom; razumljivost predmeta; znanje predmeta je povezano z vsakdanjim življenjem (snov se zato lažje naučiš); koristnost in uporabnost predmeta v življenju; pridobivanje znanja; način učenja pri predmetu; dobro predhodno znanje; dobri predhodni uspehi pri predmetu (npr. tekmovanja); dobre priprave na šoli; ustrezen način učenja (veselje do učenja pri predmetu); dobri učbeniki; predmet je bil na urniku štiri leta; dobra struktura izpita (notranji in zunanji del); nezapletene naloge; število ur na teden pri predmetu; sošolci ali prijatelji, ki so izbrali isti predmet; priporočila starejših dijakov; starši in njihov vpliv; omejitve, ki jih ima šola, npr. predmet je obvezen, predmeti se na urniku prekrivajo, pomanjkanje izbire drugih predmetov; izločanje predmetov (izbor manjšega »zla«); obsežnost predmeta (manjša količina snovi, manj učenja); informacije o težavnosti predmeta; ni zanimanja za druge predmete; prezahtevni drugi predmeti, pridobitev certifikata o znanju tujega jezika; boljše možnosti za študij; pogoj za študij.*

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
21 Italijanščina kot drugi jezik	2	0	1	0	0	1	0	0	4
	50,0 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	0,0 %	100,0 %
22 Italijanščina	3	2	5	1	0	3	6	0	20
	15,0 %	10,0 %	25,0 %	5,0 %	0,0 %	15,0 %	30,0 %	0,0 %	100,0 %
24 Angleščina	5	3	2	0	1	2	3	0	16
	31,3 %	18,8 %	12,5 %	0,0 %	6,3 %	12,5 %	18,8 %	0,0 %	100,0 %
25 Nemščina	30	23	14	6	18	15	36	0	142
	21,1 %	16,2 %	9,9 %	4,2 %	12,7 %	10,6 %	25,4 %	0,0 %	100,0 %
26 Francoščina	10	4	2	0	5	3	14	0	38
	26,3 %	10,5 %	5,3 %	0,0 %	13,2 %	7,9 %	36,8 %	0,0 %	100,0 %
27 Latinščina	5	2	2	0	3	3	9	0	24
	20,8 %	8,3 %	8,3 %	0,0 %	12,5 %	12,5 %	37,5 %	0,0 %	100,0 %
28 Španščina	22	6	8	2	14	18	26	0	96
	22,9 %	6,3 %	8,3 %	2,1 %	14,6 %	18,8 %	27,1 %	0,0 %	100,0 %
29 Ruščina	4	2	3	0	4	0	3	0	16
	25,0 %	12,5 %	18,8 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	18,8 %	0,0 %	100,0 %
30 Grščina	0	0	0	0	0	2	2	0	4
	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	50,0 %	50,0 %	0,0 %	100,0 %
41 Fizika	49	124	34	30	26	33	130	0	426
	11,5 %	29,1 %	8,0 %	7,0 %	6,1 %	7,7 %	30,5 %	0,0 %	100,0 %
42 Biologija	20	166	9	9	39	27	166	0	436
	4,6 %	38,1 %	2,1 %	2,1 %	8,9 %	6,2 %	38,1 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
43 Kemija	116	232	38	31	67	32	204	0	720
	16,1 %	32,2 %	5,3 %	4,3 %	9,3 %	4,4 %	28,3 %	0,0 %	100,0 %
44 Biotehnologija	3	8	1	4	3	2	7	0	28
	10,7 %	28,6 %	3,6 %	14,3 %	10,7 %	7,1 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
45 Informatika	4	31	7	6	5	11	24	0	88
	4,5 %	35,2 %	8,0 %	6,8 %	5,7 %	12,5 %	27,3 %	0,0 %	100,0 %
50 Geografija	67	12	64	47	80	143	123	0	536
	12,5 %	2,2 %	11,9 %	8,8 %	14,9 %	26,7 %	22,9 %	0,0 %	100,0 %
51 Zgodovina	39	24	30	14	31	65	93	0	296
	13,2 %	8,1 %	10,1 %	4,7 %	10,5 %	22,0 %	31,4 %	0,0 %	100,0 %
52 Sociologija	55	46	54	30	40	45	84	0	354
	15,5 %	13,0 %	15,3 %	8,5 %	11,3 %	12,7 %	23,7 %	0,0 %	100,0 %
53 Filozofija	2	10	2	5	9	10	28	0	66
	3,0 %	15,2 %	3,0 %	7,6 %	13,6 %	15,2 %	42,4 %	0,0 %	100,0 %
54 Psihologija	89	90	91	53	47	67	217	0	654
	13,6 %	13,8 %	13,9 %	8,1 %	7,2 %	10,2 %	33,2 %	0,0 %	100,0 %
55 Likovna teorija	4	3	3	4	2	3	9	0	28
	14,3 %	10,7 %	10,7 %	14,3 %	7,1 %	10,7 %	32,1 %	0,0 %	100,0 %
56 Umetnostna zgodovina	7	10	1	1	21	20	40	0	100
	7,0 %	10,0 %	1,0 %	1,0 %	21,0 %	20,0 %	40,0 %	0,0 %	100,0 %
57 Glasba	3	16	6	2	3	3	19	0	52
	5,8 %	30,8 %	11,5 %	3,8 %	5,8 %	5,8 %	36,5 %	0,0 %	100,0 %
63 Sodobni ples	0	3	1	1	1	0	4	0	10
	0,0 %	30,0 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	0,0 %	40,0 %	0,0 %	100,0 %

Preglednica 9: Dejavniki pri odločitvi za izbirne predmete na splošni maturi (število in delež)

Izbirni predmeti 1 in 2	Dobra ocena	Nadaljnji študij	Nezahtevnost predmeta	Predhod. priporočila	Profesor	Splošna razgled.	Zanimanje za predmet	Brez odgovora	Skupaj
64 Zgod. in teor. gled. in filma	10	3	8	2	5	0	10	0	38
	26,3 %	7,9 %	21,1 %	5,3 %	13,2 %	0,0 %	26,3 %	0,0 %	100,0 %
70 Ekonomija	10	16	10	6	8	8	22	0	80
	12,5 %	20,0 %	12,5 %	7,5 %	10,0 %	10,0 %	27,5 %	0,0 %	100,0 %
74 Mehanika	3	3	0	0	3	2	7	0	18
	16,7 %	16,7 %	0,0 %	0,0 %	16,7 %	11,1 %	38,9 %	0,0 %	100,0 %
77 Elektrotehnika	2	3	0	3	1	0	3	0	12
	16,7 %	25,0 %	0,0 %	25,0 %	8,3 %	0,0 %	25,0 %	0,0 %	100,0 %
78 Računalništvo	4	10	0	1	1	2	8	0	26
	15,4 %	38,5 %	0,0 %	3,8 %	3,8 %	7,7 %	30,8 %	0,0 %	100,0 %
Skupaj	568	852	396	258	437	520	1297	0	4328
	13,1 %	19,7 %	9,1 %	6,0 %	10,1 %	12,0 %	30,0 %	0,0 %	100,0 %

10 Instrukcije

10.1 Ali si zaradi priprav na splošno maturo v 3. in 4. letniku poiskal pomoč inštruktorja?

- Da.
- Ne.

10.2 Označi predmete, pri katerih si imel instrukcije.

10.3 Zakaj si imel instrukcije?

- Da popravim negativno oceno.
- Da izboljšam pozitivno oceno.
- Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.
- Da se čim bolje pripravim na opravljanje mature.

10.4 Koliko ur inštrukcij skupaj (za vse predmete) si imel v 3. letniku?

- V 3. letniku nisem imel inštrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

10.5 Koliko ur inštrukcij skupaj (za vse predmete) si imel v 4. letniku?

- V 4. letniku nisem imel inštrukcij.
- 15 ur ali manj.
- Od 16 do 30 ur.
- 31 ur ali več.

10.1 V 3. in 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 266 anketiranih dijakov oziroma 24,6 % (leta 2023: 18,7 %).

Odgovori	Število	Odstotek
DA	266	24,6 %
NE	816	75,4 %
Skupaj	1082	100,0 %

10.2 Dijaki so imeli največ inštrukcij pri matematiki (196 oziroma 18,1 % glede na število anketiranih). Sledijo angleščina (72 oz. 6,7 %), slovenščina (58 oz. 5,4 %), fizika (26 oz. 2,4 %), kemija (21 oz. 1,9 %), nemščina (10 oz. 0,9 %), biologija (9 oz. 0,8 %), geografija (4 oz. 0,4 %), španščina, italijanščina in informatika (pri vsakem 3 oz. 0,3 %). Pri drugih predmetih so imeli instrukcije dva dijaka, en dijak ali noben dijak.

10.3 Največ je takšnih dijakov, ki so imeli inštrukcije, da bi se čim bolje pripravili na opravljanje mature (12,8 %), manj pa tistih, ki bi želeli popraviti negativno oceno (6,2 %), popraviti negativno in izboljšati pozitivno oceno (3,3 %) ter izboljšati pozitivno oceno (2,3 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	816	75,4 %
Da popravim negativno oceno.	67	6,2 %
Da izboljšam pozitivno oceno.	25	2,3 %
Da popravim negativno in izboljšam pozitivno oceno.	36	3,3 %
Da se čim bolje pripravim na opravljanje mature.	138	12,8 %
Skupaj	1082	100,0 %

10.4 V 3. letniku je imelo največ dijakov 31 ur ali več inštrukcij (6,5 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	816	75,4 %
V 3. letniku nisem imel inštrukcij.	76	7,0 %
15 ur ali manj.	59	5,5 %
Od 16 do 30 ur.	61	5,6 %
31 ur ali več.	70	6,5 %
Skupaj	1082	100,0 %

10.5 V 4. letniku je imelo največ dijakov 31 ur ali več inštrukcij (9,8 %).

Odgovori	Število	Odstotek
Brez odgovora.	816	75,4 %
V 4. letniku nisem imel inštrukcij.	14	1,3 %
15 ur ali manj.	83	7,7 %
Od 16 do 30 ur.	63	5,8 %
31 ur ali več.	106	9,8 %
Skupaj	1082	100,0 %

SKLEP

Anketa za dijake, ki opravljajo splošno maturo v spomladanskem izpitnem roku, se izvaja že devetnajsto leto. V letu 2024 jo je izpolnilo 1082 dijakov, to je 18,5 % tistih, ki so splošno maturo 2024 v celoti opravljali v spomladanskem izpitnem roku (5840 dijakov). V letošnjem letu je bil delež sodelujočih dijakov drugi najvišji v zadnjih desetih letih (najvišji je bil leta 2023, in sicer 21,5 %).

Primerjava vzorca dijakov, ki so izpolnili anketo, in populacije dijakov na spomladanski splošni maturi pokaže, da je bil v vzorcu glede na populacijo večji delež dijakov z gimnazij in deklet, pri izbirnih predmetih je bil delež večji pri nekaterih tujih jezikih (nemščina, francoščina, španščina), glasbi in dveh naravoslovnih predmetih (biologija, kemija). Večji je bil tudi delež dijakov pri predmetih na VR in delež dijakov z boljšimi povprečnimi ocenami pri splošni maturi in v 4. letniku. Izjemi sta povprečni oceni pri splošni maturi za izbirna predmeta 1 in 2 na višji ravni, ki sta za populacijo višji kot za anketirani vzorec. Manjši je bil delež dijakov s strokovnih gimnazij in fantov, dijakov, ki so za izbirne predmete izbrali biotehnologijo, mehaniko in družboslovno-humanistične predmete (geografija, zgodovina, sociologija, psihologija, umetnostna zgodovina in ekonomija), dijakov pri predmetih na OR ter dijakov s slabšimi povprečnimi ocenami na spomladanski splošni maturi in v 4. letniku. Pri tujih jezikih je bil delež v vzorcu primerljiv deležu v populaciji.

Zahtevnost izpitov (pisni, ustni in praktični del) se je zdela največ dijakom primerna. Druge najpogostejše izbire so se v preteklih letih pri pisnem in pri notranjem delu (ustni in praktični del) razlikovale: pri pisnem delu je bila pri največ predmetih druga izbira odgovor *Prezahtevno*, pri notranjem pa *Nezahtevno*. V letošnjem letu se je to spremenilo, saj je bila druga najpogostejša izbira tudi pri notranjem delu *Prezahtevno*. Izjeme so ustni deli pri tujih jezikih na OR in VR ter pri izbirnem predmetu 1 na VR, kjer je druga najpogostejša izbira *Nezahtevno*.

Zahtevnost notranjega dela izpita (ustni in praktični del) so ocenjevali z ocenami od 1 (nezahteven) do 5 (zelo zahteven). Dijaki so, tako kakor v preteklih letih, ocenili, da je bil najzahtevnejši notranji del izpita pri materinščini (povprečje 3,49), najmanj zahteven pa pri tujem jeziku na VR (povprečje 2,48).

Pri nekaterih maturitetnih predmetih ima kandidat na izbiro več nalog, rešuje pa samo nekatere (esej pri slovenščini, druga izpitna pola pri fiziki, druga izpitna pola pri biologiji, druga izpitna pola pri elektrotehniko, prva in druga izpitna pola pri sociologiji, prva in druga izpitna pola pri filozofiji, prva in druga izpitna pola pri psihologiji ter prva in druga izpitna pola pri umetnostni zgodovini). Strategija reševanja se je pri večini predmetov z izbirnimi nalogami razlikovala podobno kakor lani: pri vseh predmetih je največ dijakov najprej prebralo naloge in se vnaprej odločilo, katere naj ocenjevalec ocenjuje. Izjeme so esej pri slovenščini in filozofiji (IP2), kjer so se dijaki pogosto za vrsto eseja odločili že pred opravljanjem maturitetnega izpita, ter izpitni poli za umetnostno zgodovino in druga izpitna pola za elektrotehniko, kjer so dijaki pogosto reševali vse naloge in se o tem, katere naj ocenjevalec ocenjuje, odločili na koncu. Največ dijakov se je za komentar besedila pri filozofiji (IP1) odločilo že pred opravljanjem maturitetnega izpita.

Zaradi izbiranja nalog je največ dijakom (nad 15 %) zmanjkalo časa za reševanje druge izpitne pole pri fiziki, biologiji, elektrotehniki, pri obeh izpitnih polah za umetnostno zgodovino, eseju za slovenščino in prvi izpitni poli za psihologijo.

Zahtevnost izbire nalog so ocenjevali z ocenami od 1 do 5, pri čemer je ocena 1 predstavljala izbiro povsem brez težav, 5 pa zelo težko odločitev. Največjo zahtevnost izbire v letošnjem letu so za anketirane dijake predstavljale naloge v drugih izpitnih polah za biologijo (3,35) in fiziko (3,03), najmanj težav pa prva izpitna pola za filozofijo (1,36).

Dijaki so, podobno kot v prejšnjih letih, najpogosteje izbirali naloge, za katere so menili, da jih bodo najbolje rešili (81,8 %), naloge, povezane z vsebinami, ki so se jih največ učili (75,0 %), pogosto pa tudi tiste, ki so se jim zdele najlažje (63,8 %). Večina dijakov bi pri ponovnem opravljanju maturitetnega izpita izbrala iste izbirne naloge (nad 80 % pri vseh predmetih).

Podobno kot v preteklih letih so se dijaki za izbirne predmete na splošni maturi največkrat odločali zaradi zanimanja za predmet (30,0 %), sledijo nadaljnji študij (19,7 %), dobra ocena (13,1 %), splošna razgledanost (12,0 %), profesor (10,1 %), nezahtevnost predmeta (9,1 %) in predhodna priporočila (6,0 %).

V 3. in 4. letniku je pomoč inštruktorja poiskalo 24,6 % anketiranih dijakov (266 od 1082). Največ jih je imelo inštrukcije iz matematike (196 oziroma 18,1 %). Sledijo angleščina (72 oz. 6,7 %), slovenščina (58 oz. 5,4 %), fizika (26 oz. 2,4 %), kemija (21 oz. 1,9 %), nemščina (10 oz. 0,9 %), biologija (9 oz. 0,8 %), geografija (4 oz. 0,4 %), španščina, italijanščina in informatika (pri vsakem 3 oz. 0,3 %). Pri drugih predmetih so imeli inštrukcije dva dijaka, en dijak ali noben dijak.

Mnenja o izvedbi splošne mature so v glavnem pozitivna; čas pisanja je največ dijakov (okoli 60 %) ocenilo kot ravno prav dolg, razen za materinščino, kjer je približno polovica dijakov čas pisanja ocenila kot ravno prav dolg, druga polovica pa kot prekratek. Tudi prostor se je zdel večini ustrezen (nad 89 % pri vseh predmetih), odnos nadzornih učiteljev korekten ali zelo korekten (nad 95 %), večini so bila tudi razumljiva navodila za potek izpita (nad 89 % pri vseh predmetih).

Naša želja je, da bi analiza odgovorov pripomogla k boljšemu razumevanju odnosa dijakov do splošne mature. Če se vam ob analizi porajajo vprašanja in bi želeli vprašalnik za dijake dodatno dopolniti, vas prosimo, da predloge pošljete na elektronski naslov: info@ric.si.